

A Törvényszék megsemmisíti azokat a határozatokat, amelyekben a Bizottság megállapította, hogy egy állítólagosan kedvezményes villamosenergia-díjszabást rögzítő választottbírószági ítélet nem biztosít előnyt a Mytilinaios alumíniumgyártó számára

A Bizottságnak összetett gazdasági és műszaki értékelések lefolytatásával alaposan, kielégítően és teljes körűen meg kellett volna vizsgálnia az állami támogatás esetleges fennállását

Egyfelől a Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (a továbbiakban: DEI), egy Athénban (Görögország) székhellyel rendelkező és a görög állam ellenőrzése alatt álló villamosenergia-termelő és -szolgáltató, másfelől pedig annak legnagyobb ügyfele, a Marousiban (Görögország) székhellyel rendelkező Mytilinaios AE – Omilos Epicheiriseon, korábban Alouminion tis Ellados VEAE (a továbbiakban: Mytilinaios) között hosszú ideje vita áll fenn a villamosenergia-szolgáltatás azon díjszabása tárgyában, amely azt a kedvezményes díjszabást hivatott felváltani, amelyben a Mytilinaios részesült, és amely egy olyan megállapodásból eredt, amelyet 1960-ban írtak alá, viszont 2006-ban lejárt.

A 2011. november 16-án aláírt választottbírószági megállapodás keretében mindkét fél egyetértett abban, hogy a vitájukat a Rythmistiki Archi Energeias (a görög energiaszabályozó hatóság, Görögország; a továbbiakban: RAE) előtt próbálják rendezni, amely szerven belül a görög jogszabályok értelmében állandó választottbírószágot hoztak létre (a továbbiakban: választottbírószág).

A választottbírószág a 2013. október 31-i határozatával (a továbbiakban: választottbírószági ítélet) rögzítette a Mytilinaios-szal szemben alkalmazandó energiadíjszabást (a továbbiakban: a szóban forgó díjszabás). A DEI által e választottbírószági ítélettel szemben benyújtott jogorvoslatot az Efeteio Athinon (athéni fellebbviteli bíróság, Görögország) elutasította.

E kontextusban a DEI két panaszt nyújtott be a Bizottsághoz, azt állítva, hogy először is a RAE, majd a választottbírószág jogellenes állami támogatást nyújtott a Mytilinaiosnak, mivel a szóban forgó díjszabás arra kötelezte a DEI-t, hogy olyan áron szolgáltatson villamos energiát a Mytilinaios részére, amely alacsonyabb a DEI költségeinél, vagyis a piaci árnál. A Versenypolitikai Főigazgatóság egyik egységvezetője által aláírt, 2014. június 12-i levélben (a továbbiakban: vitatott levél) a Bizottság arról tájékoztatta a DEI-t, hogy a panaszainak vizsgálatát lezárja. A Bizottság szerint a szóban forgó díjszabás nem minősült állami támogatásnak, mivel a betudhatóság és az előny kritériumai nem teljesültek, így nem volt szükséges megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást.

E levelet követően a DEI keresetet nyújtott be a Törvényszékhez, amelyet T-639/14. szám alatt vettek nyilvántartásba, és amely a vizsgálatot lezáró azon határozat megsemmisítésére irányult, amelyet e levél tartalmaz.

Ezen eljárás során a Bizottság a 2015. március 25-i határozatával¹ (a továbbiakban: első megtámadott határozat) visszavonta és felváltotta a vitatott levelet. E határozatban úgy ítélte meg, hogy a választottbíróági ítélet nem foglalta magában állami támogatás nyújtását a Mytilinaios részére, lényegében azzal az indokkal, hogy az, hogy a DEI önként terjesztette választottbíróóság elé a vitájukat, megfelelt egy körültekintő piacgazdasági befektető magatartásának, következésképpen pedig nem járt előnnyel.

A DEI ezt követően keresetet nyújtott be a Törvényszékhez, amelyet T-352/15. szám alatt vettek nyilvántartásba, és amely az első megtámadott határozat megsemmisítésére irányult.

A Törvényszék a 2016. február 9-i végzésben megállapította, hogy a T-639/14. sz. ügyben benyújtott keresetről már nem szükséges határozni. A fellebbezés alapján eljáró Bíróság² ugyanakkor hatályon kívül helyezte ezt a végzést, és visszautalta az ügyet a Törvényszékhez, ahol azt T-639/14. RENV. szám alatt vették nyilvántartásba.

2017. augusztus 14-én a Bizottság második határozatot fogadott el (a továbbiakban: második megtámadott határozat)³, amely visszavonta és felváltotta mind a vitatott levelet, mind pedig az első megtámadott határozatot. E második határozat az első megtámadott határozatban kifejtettekkel azonos indokokra támaszkodva megerősíti, hogy a választottbíróági ítélet nem foglalja magában az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás nyújtását.

A DEI ismét keresetet nyújtott be a Törvényszékhez e második határozat megsemmisítése iránt, amelyet T-740/17. szám alatt vettek nyilvántartásba.

A Törvényszék kibővített harmadik tanácsa, miután egyesítette a folyamatban lévő három ügyet, helyt adott a DEI által benyújtott három keresetnek, és megsemmisítette mind a vitatott levelet, mind pedig az első és a második megtámadott határozatot (a továbbiakban együtt: megtámadott jogi aktusok). Ítéletében a Törvényszék pontosításokkal szolgál valamely panaszos olyan „érintett félként” történő minősítésével kapcsolatban, aki keresetösségi joggal rendelkezik a Bizottság olyan határozata tekintetében, amely az állami támogatások joga értelmében nem emel kifogást valamely állami intézkedéssel szemben. Az ügy érdemét illetően az ítélet ezenkívül pontosítja a Bizottságot terhelő azon kötelezettség terjedelmét, hogy vizsgálja meg, hogy a rendes állami bíróságokhoz hasonló jogkörökkel rendelkező választottbíróóság az állami támogatások joga értelmében vett előnyt nyújtott-e azáltal, hogy olyan villamosenergia-szolgáltatási díjszabást rögzített, amely adott esetben nem felel meg a piaci áraknak.

A Törvényszék álláspontja

Ami a T-740/17. sz. ügyben benyújtott kereset elsőként vizsgált elfogadhatóságát illeti, a Törvényszék kiemeli, hogy a második megtámadott határozat kötelező joghatásokat vált ki a DEI tekintetében. A Bíróság állandó ítélezési gyakorlata szerint ugyanis a támogatás fenn nem állását megállapító azon határozat, amellyel a Bizottság lezárja az előzetes vizsgálati szakaszt, valamely érintett fél vonatkozásában is kötelező joghatásokat vált ki. E tekintetben a Törvényszék hozzáteszi, hogy a DEI – amennyiben arra hivatkozott, hogy a szóban forgó díjszabás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése által tiltott olyan támogatásnak minősül, amely érintette az ő gazdasági érdekeit – az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett, valamint az EUMSZ 108. cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló rendelet⁴ 1. cikkének h) pontja értelmében vett olyan „érintett fél” jogállással rendelkezik, akit a panaszai vizsgálatának lezárásáról szóló megtámadott jogi aktusok megakadályoztak abban, hogy hivatalos vizsgálati eljárás keretében benyújtsa észrevételeit.

¹ A 2015. március 25-i C(2015) 1942 final határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbíróági ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás).

² A 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet (C-228/16 P).

³ A 2017. augusztus 14-i C(2017) 5622 final határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbíróági ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás).

⁴ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 9. o.).

Így, amennyiben a DEI keresete azon eljárási garanciák védelemben részesítésére irányul, amelyek az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítása esetén érintett félként megilletnék őt, e kereset elfogadható. E tekintetben a Törvényszék pontosítja, hogy a DEI által hivatkozott megsemmisítési jogalapok ugyanis olyan kétségek⁵ vagy komoly nehézségek fennállására vonatkoznak, amelyek alapján a Bizottságnak meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást.

Azon érdemi kérdést illetően, hogy a DEI által benyújtott panaszok értékelése során a Bizottság részéről kétségeknek vagy komoly nehézségeknek kellett volna-e felmerülniük, a Törvényszék elutasítja a Bizottság azon érvét, amely szerint a DEI helyzetében lévő körülmények magánbefektető a választottbírói eljárás mellett döntött volna, és elfogadta volna az alkalmazandó díjszabásnak egy szakértőkből álló olyan választottbírói bíróság általi rögzítését, amelynek mérlegelési jogkörét a választottbírói megállapodásban foglaltakhoz hasonló paraméterek korlátozzák, vagyis a szóban forgó díjszabásnak a választottbírói bíróság általi rögzítése nem járhatott olyan hatással, hogy előnyt nyújtson a Mytilinaiosnak.

E tekintetben a Törvényszék megerősíti, hogy a választottbírói bíróságot – amely törvényben szabályozott választottbírói eljárás keretében dönt, és jogilag kötelező határozatban rögzíti a villamos energia díját – olyan szervnek kell tekinteni, amely a közhatalmi jogosítványok körébe tartozó hatáskört gyakorol, tekintettel a jellegére, a tevékenységének hátterét képező kontextusra, a céljára, valamint a rá vonatkozó azon szabályokra, amelyek szerint a határozatai ellen az állami bíróságok előtt jogorvoslattal lehet élni, továbbá e határozatok ítélt dolognak minősülnek, és végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgálhatnak. Következésképpen a választottbírói bíróság állami rendes bírósággal azonosítható.

Mindemellett, tekintettel az állami támogatások ellenőrzése területén a nemzeti bíróságok és a Bizottság közötti hatáskörmegosztásra, a nemzeti bíróságok maguk is megsérthetik az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdéséből és az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeiket, ezáltal pedig lehetővé tehetik vagy fenntarthatják valamely jogellenes támogatás nyújtását, sőt ennek eszközévé válhatnak, amire kiterjed a Bizottság ellenőrzési hatásköre.

Így annak érdekében, hogy el lehessen oszlatni minden kétséget vagy komoly nehézséget azon kérdést illetően, hogy a szóban forgó díjszabás, amelyet a választottbírói bíróság ítélet rögzített, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előnyt foglalt-e magában, a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia azt a kérdést, hogy az e díjszabáshoz hasonló, be nem jelentett, de valamely panaszos által vitatott állami intézkedés megfelel-e az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fogalmának, ideértve az előny kritériumát is. Ez az ellenőrzés olyan összetett gazdasági értékeléseket tesz szükségessé, amelyek többek között arra vonatkoznak, hogy az említett díjszabás megfelel-e a rendes piaci feltételeknek.

Márpedig a Bizottság azáltal, hogy elemzését arra a kérdésre korlátozta, hogy egy magán gazdasági szereplő alávetette volna-e magát a DEI által elfogadott választottbíráskodásnak, ezen összetett értékeléseket a görögországi szervekre bízta, ezzel együtt pedig megsértette a saját ellenőrzési kötelezettségét. Ezenkívül a DEI által a közigazgatási eljárás során szolgáltatott információkra tekintettel a Bizottságnak el kellett volna végeznie saját elemzését azon kérdést illetően, hogy a DEI költségei meghatározásának a választottbírói bíróság által alkalmazott módszere olyan volt-e, amely mind megfelelő, mind pedig kellően hihető annak megállapításához, hogy a szóban forgó díjszabás megfelelt a rendes piaci feltételeknek.

Mivel a Bizottság a második megtámadott határozatban nem tett eleget az őt terhelő ellenőrzési követelményeknek, a Törvényszék megállapítja, hogy a Bizottságnak olyan komoly nehézségekkel kellett volna szembesülnie, vagy részéről olyan kétségekkel kellett volna felmerülniük, amelyek szükségessé teszik a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását. Így a Törvényszék helyt ad a T-740/17. sz. ügyben benyújtott keresetnek, és megsemmisíti a második megtámadott határozatot.

⁵ Az EUMSZ 108. cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében.

Mivel a Törvényszék a második megtámadott határozatot így semmisnek nyilvánította, e határozat nem vonhatja vissza és nem válthatja fel sem az első megtámadott határozatot, sem pedig a vitatott levelet. Ennélfogva az első megtámadott határozat megsemmisítése iránti kereset nem válik okafoyottá.

Tekintettel az első és a második megtámadott határozat szinte azonos tartalmára, a Törvényszék ugyanezen indokok alapján helyt ad a T-352/15. sz. ügyben benyújtott keresetnek, és megsemmisíti az első megtámadott határozatot. Mivel e határozat már nem vonhatja vissza és nem válthatja fel a vitatott levelet, a T-639/14. RENV. sz. ügy szintén nem válik okafoyottá.

Miután ez utóbbi ügyben a keresetet elfogadhatónak nyilvánította, a Törvényszék megállapítja, hogy a vitatott levél, amely a Bizottság szervezeti egységei részéről a DEI panaszaival kapcsolatos végleges állásfoglalásnak minősül azáltal, hogy lezárja azok vizsgálatát, formai hibában szenved, mivel e levelet a Bizottságnak testületi szervként kellett volna elfogadnia, nem pedig a Versenypolitikai Főigazgatóság egyik egységvezetőjének kellett volna azt kibocsátania, ami miatt maga a Bizottság is visszavonta és újabb jogi aktussal váltotta fel ezt a levelet. A Törvényszék ezenkívül megerősíti, hogy a Bizottság részéről komoly nehézségeknek vagy kétségeknek kellett volna felmerülniük az állami támogatás fennállásával kapcsolatban, vagy legalábbis a Bizottság nem lett volna jogosult e kétségeket azzal az indokkal elvetni, hogy a választottbírói ítélet nem volt betudható a görög államnak. A Törvényszék ugyanis – emlékeztetve arra, hogy a választottbírói ítélet a jellegénél és joghatásainál fogva egy görög rendes bíróság ítéleteihez hasonlítható, vagyis azt közhatalmi aktusnak kell minősíteni – hangsúlyozza, hogy a DEI a jogilag megkövetelt módon bizonyította e betudhatóságot.

Mivel tehát a Törvényszék helyt adott a harmadik keresetnek, a vitatott levelet is megsemmisíti.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék határozata ellen annak közlésétől számított két hónap és tíz napon belül kizárólag jogkérdésekre vonatkozó fellebbezést lehet benyújtani a Bírósághoz.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Ha a kereset megalapozott, az uniós bíróság megsemmisíti a jogi aktust. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Törvényszéket.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499